



# Arvutikaitse 2009

## Riik ja juhtivad ettevõtted infoühiskonda turvamas

**Mart Parve**  
**Vaata Maailma projektijuht**



## Vaata Maailma SA

- Digitaalse lõhe dramaatiline vähendamine
- Arvuti algõpe 100 000 inimesele
- 500 AIP-i



## Jahmatav statistika

- Tõenäoliselt on kurivara-vabased arvuteid alla 20%
- Samas on 50% inimesi kindel, et nende arvutis pole kurivara
- Kuigi 40% neist arvutitest ei kaitse mitte miski
- „Minu arvutis pole tundlikku infot!“
- „Ohud eksisteerivad vaid teiste jaoks!“



## Infoühiskonna edu on ohus

- Elu kolib aina enam internetti
- Internetti kolivad ka kurjategijad
- Peame oma edu kaitsma



## Laiapõhjaline koostööprojekt

- Hansapank
- SEB Eesti Ühispank
- Elion
- EMT
- Eesti riik
  
- Vaata Maailma SA
- AS Sertifitseerimiskeskus



## 2009 - Eesti turvalisimaks infoühiskonnaks

- Teavitustöö
- Koostöö edendamine
- 400 000 ID-kaardi kasutajat
- Kogueelarveks vähemalt 60 miljonit krooni



## Tähtsus infoturbe eestvedajatele

- Arvutikaitse 2009 koostöölepe on suunavõtt
- Kasuks kõigile turbespetsialistidele
- Avatus turbesuunalistele tegevustele
- Tehnilised lahendused – nt eID rakendamine
- Teavitustegevused



## Teavitustöö

- Arvutikaitse.ee – eestikeelne blogi
- Infosecurity.ee – venekeelne blogi
- Blogid on turbspetsialistidele võimalus “sõna rahvani viia”
- Koolitus.id.ee – ID-kaardi koolituslehekülg
- Meediasuhted – info ajakirjanikele



## Näide koostööst - Elioni Arvutikaitse

- Vaata Maailma SA vahendas Eesti turule F-Secure turbetarkvara
- Võrdsed tingimused kõigile ISP-dele
- Juurutanud tänaseks Elion
- 9000 litsentsi
- Soodsaim turbetarkvara - 6 kuud tasuta, 29 krooni kuus
- 90% erakliente
- [www.elion.ee/arvutikaitse](http://www.elion.ee/arvutikaitse)



## eID (PKI) juurutamine

- eID = PKI = ID-kaart, Mobiil-ID
- Miks just ID-kaart ja Mobiil-ID?
- Turvalisim masskasutusega isikutuvastuse vahend internetis
- 400 000 ID-kaardi kasutajat, 200 000 Mobiil-ID kasutajat



## eID maksimaalne töökindlus

- Iga tund, iga minut, iga sekund
- Vastab kõrgeimatele nõuetele, mis kehtivad ka näiteks pankadele
- Füüsiline eraldatus – dubleerivad serveriruumid üksteisest 12 km kaugusel
- Saadavuse määr kuni 99,98% – aastas võib teenus maas olla kuni 10 min
- Hooldused ei too kaasa katkestusi teenuses



## Tarkvara 2007.a.

- Suund kasutajasõbralikkusele
- Veebruari alguses uus, kasutajasõbralikum ID-installer
- SK pakub hästitoimivat ID-kaardi tuge Firefoxile
- ID-kaardi Windows'i draiveri uus põlvkond, paigaldatakse automaatselt kaardi sisestamisel, uuendused Windows Update'i kaudu
- Windows'i installeri põhine paigaldustarkvara
- Mobiil-ID tugi DigiDoc Client'isse, DigiDoc portaalidesse
- jm



## Mobiil-ID

- ID-kaardi noorem vend
- PKI-põhine isikutuvastus ja digiallkirjastamine mobiiltelefoni abil
- Ülimoodsat moblat pole vaja
- EMT pakub alates aprillist



## ID-kaart ja Mobiil-ID



- ID kaart (pin1,2)
- Kaardilugeja
- ID kaardi ja kaardilugejaga seadistatud arvuti



- Mobiil-ID SIM kaart (pin1,2)
- Mobiiltelefon
- **Mobiil-ID mobiiltelefonis on koheselt kasutusvalmis**



## Kuidas saada kasutajaks?

- Mobiil-ID on kättesaadav alates 2007 aasta aprillikuust
- Mobiil-ID kasutuselevõtuks on vajalik SIM-kaardi vahetus
- Mobiil-ID SIM-kaarte väljastavad mobiilsideoperaatorid
- Koos Mobiil-ID SIM-kaardiga saab kaasa ka kasutamiseks vajalikud PIN-koodid



**Mobiil-ID on pärast mobiiltelefoni paigaldamist koheselt kasutusvalmis!**



## Mobiil-ID ja isikutuvastus internetis

Internetipanka  
sisenemiseks  
vali avalehelt  
"Sisene Mobiil-ID'ga"

1

User ID

Permanent password /  
password from PIN-calculator

ENTER WITH ID-CARD

ENTER WITH M-ID

ENTER!

... information - [more info...](#)



(Arvuti ekraanil avaneb uus aken, milles näed alljärgnevat teksti)

2

Oled sisenemas Hansapanga Internetipanka hanza.net

Sinu kontrollkood on **54321**

Veendu, et näed samasugust kontrollkoodi oma mobiiltelefoni ekraanil! Kui see on nii, siis vajuta oma mobiiltelefonis "Ok"

Kui koodid ei ühti, siis katkesta tehing.

3



## Mobiil-ID ja isikutuvastus internetis



hanza.net

MITMEKORDESELT KASULIK

[ENG](#) [RUS](#)

[Sisukord](#)

[Välju](#)

[Pank](#)

[Investor](#)

[Pension](#)

[Kindlustus](#)

[E-teenused\\*](#)

[Mobiil](#)

[Seaded](#)

[Avaleht\\*](#)

[Ülevaated\\*](#)

[Maksed\\*](#)

[Kursid](#)

[Lepinud](#)

[Taotlused](#)

[Pangateated](#)

[Pank](#) > [Avaleht](#)

[Abi](#) [Prindi](#)

[Loe uut Hansalehte siit!](#)

Tere tulemast, Hea Klient!

Teil on:

0 uut pangateadet

1 [uus e-arve](#)

[Palun kontrollige oma kontaktandmeid](#)

Konto	Kontojääk	Krediit	Broneeritud	Vaba jääk
83764873645 Hea Klient				
EEK	9 622.50	0.00	1 331.00	8 291.50
EUR	9 622.50	0.00	1 331.00	8 291.50
83764873645 Hea Klient				
EEK	9 622.50	0.00	1 331.00	8 291.50
EUR	9 622.50	0.00	1 331.00	8 291.50

[Peida kontod\\*](#)

### Personaalsed pakkumised

[Arvelduskrediit](#) krediit intressiga x% ja limiidiga y kr [Vaata lähemalt >](#)

[Kodulaen](#) - Hea intressiga kodulaen [Vaata lähemalt >](#)

[Autolaen](#) soodusintressid kuni 5 aasta vanustele autodele [Vaata lähemalt >](#)

[Kõik personaalsed pakkumised >](#)

### Üldised pakkumised

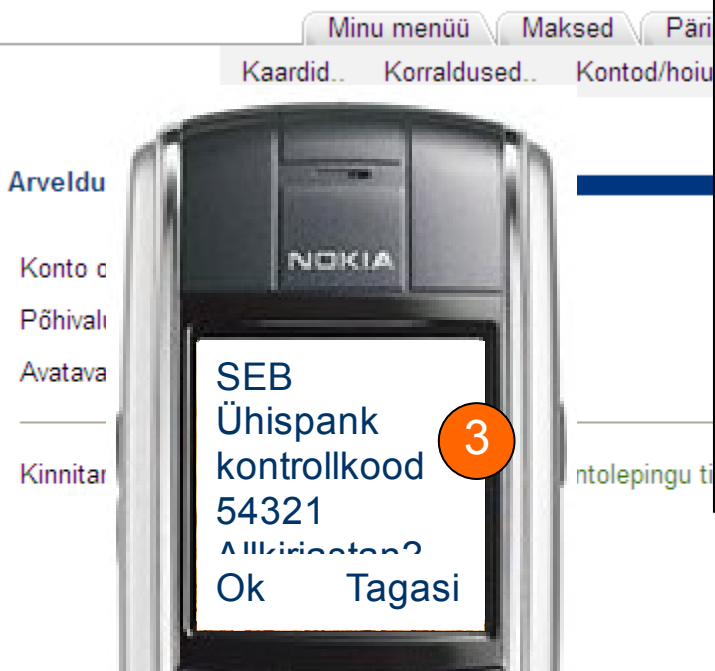
[Pilet kontserdile](#) [Vaata lähemalt >](#)

[Tasuta arvutikoolitus](#) [Vaata lähemalt >](#)

[Kõik üldised pakkumised >](#)



## Mobiil-ID ja digiallkiri



(Arvuti ekraanil avaneb uus aken, milles näed alljärgnevat teksti)

Oled allkirjastamas dokumenti SEB Ühispanga Internetipangas U-Net.

Sinu kontrollkood on **54321**

Veendu, et näed samasugust kontrollkoodi oma mobiiltelefoni ekraanil! Kui see on nii, siis vajuta oma mobiiltelefonis "Ok"

Kui koodid ei ühti, siis katkesta tehing.

Allkirjastan digitaalselt

Tagasi

1

Vali allkirjastan digitaalselt

2

3



## Mobiil-ID ja digiallkiri

u|net

Minu menüü

Maksed

Päringud

Lepingud

Lisateenused

Investor

Avaleht

Kaardid..

Korraldused..

Kontod/hoiused..

Laenud..

Mobiil..

Muud lepingud..

Kindlustus..

Arveldu

Konto c

Põhivali

Avatava

Kinnitar



ntolepingu tingimustega.

ÖSTERMAN INDREK

EEK

Arvelduskonto

**Dokument edukalt allkirjastatud!**

Tagasi



## ID-kaardi koolitus

- Koolitus.id.ee – koolituse täispakett tasuta vabaks kasutamiseks
- Hansapank ja SEB Eesti Ühispank koolitavad oma töötajaid Vaata Maailma ID-kaardi koolituskava alusel – kevadeks on koolitatud tuhanded pangatöötajad
- ATAK (Avaliku Teenistuse Arendus- ja Koolituskeskus) on valmis VM koolituskava alusel riigiametnikke koolitama
- Riigiametnik peaks oskama ID-kaarti kasutada ja digiallkirjastada



## Igamehe ID-kaardilugeja

- Sertifitseerimiskeskuse ja Vaata Maailma ühishange
- Võitis ASSA ABLOY Identification Technologies (varem OmniKey)
- Kuni 600 000 lugejat 3 aastaga
- Jaehind koos km-ga max 100 krooni
- Seni doteerimata hind üle 200 krooni



## Eesti infoühiskond turvaliseks

- Meie kõigi mure
- Laiapõhjaline koostöö avaliku-, era- ja kolmanda sektori vahel
- eID totaalne kasutuselevõtt
- Mobiil-ID toob eID kasutusse lisamugavust
- Teadlik kodanikkond



## Infoühiskond turvaliseks!

Mart Parve

Vaata Maailma SA

[mart.parve@vaatamaailma.ee](mailto:mart.parve@vaatamaailma.ee)